

Tack till Kjeld Holm Birgit och Sigvard
Bennetzen Kasper Dalgaard
Tack till Statens Kunstråd för stöd till illustratören

BIBLIA PAUPERUM NOVA

Ny bibel för de fattiga i anden

Av Oscar K.

Illustrerad av Dorte Karrebæk

Översättning av Marie Norin

INNEHÅLL

Rollista	7	20	INTÅGET I JERUSALEM	54	
Förord	9	21	MÅNGLARNA I TEMPLET	56	
Kulissen byggs upp	10	22	PAUS	58	
1	MARIE BEBÅDELSE	16	23	FÖRUTSÄGELSEN	61
2	JULNATT	18	24	VÄRLSDOMEN	62
3	JESUS I TEMPLET	20	25	LASAROS UPPVÄCKS	64
4	JESUS FRESTAS I ÖKNEN	22	26	LÅT DEN AV ER SOM ÄR FRI FRÅN SYND KASTA FÖRSTA STENEN	66
5	HAN ÄR BESATT AV BEELSEBUL	24	27	JUDAS FÅR DE TRETTIO SILVER- MYNTEN	68
6	JESUS FISKAR LÄRJUNGAR	26	28	DEN SISTA MÅLTIDEN	70
7	JESUS BOTAR SPETÄLSKA OCH DÖVA OCH BLINDA OCH LAMA	28	29	JESUS I GETSEMANE	72
8	JESUS FÖRKASTAS I NASARET	30	30	JESUS INFÖR PILATUS	74
9	SYNDERSKAN FRÅN MAGDALA	32	31	JUDAS HÄNGER SIG	76
10	MARIA OCH MARTHA	34	32	VIA CRUCIS	78
11	JESUS MONTANUS	36	33	KORSFÄSTELSEN	80
12	SE PÅ HIMLENS FÅGLAR	38	34	JESUS DÖR PÅ KORSET	82
13	DÖM INTE	40	35	SÅ ÄR DÅ VÅRT LIV EN SLUMMER BLOTT, SOM VI FRÅN SÖMNEN ERFAR	84
14	INGENTING ÄR DOLT	42	36	GRAVLÄGGNINGEN	86
15	BRÖLLOPET I KANA	44	37	KVINNAN VID GRAVEN	88
16	GUDS RIKE TILLHÖR BARNEN	46	38	JESUS VISAR SIG FÖR LÄRJUNGARNA	90
17	HAR DU SATT DIN HAND TILL HERRENS PLOG	48	39	HIMMELSFÄRDEN	92
18	DEN SOM HAR ÖRON, HAN HÖR	50	40	DIES IRAE	94
19	DEN SOM HAR ÖGON, HAN SER	52			

"ALWAYS HOPED THAT I'D BE
AN APOSTLE.
KNEW THAT I WOULD MAKE IT
IF I TRIED.
THEN WHEN WE RETIRE WE
CAN WRITE THE GOSPELS,
SO THEY'LL STILL TALK ABOUT
US WHEN WE'VE DIED."

TIM RICE

”LIFE IS A TALE
TOLD BY AN IDIOT,
FULL OF SOUND AND FURY,
SIGNIFYING NOTHING.”

SHAKESPEARE, MACBETH, 5.5

På TEATER BIBLIA PAUPERUM utspelar sig historien om Jesus i Galileen och Judeen med en grupp sinnesslöa i rollerna som: JESUS, oäkta barn till MARIA, ensamstående mor. JOSEF, förmodligen Jesus ”far” på jorden, senare i himlen, snickare. Jesus lärjungar, bl a SIMON, ANDREAS, JAKOB, JOHANNES och JUDAS. GABRIEL, ärkeängeln, bröllopgäster m fl ... MARIA från Magdala, synderska och lärjunge. MARTHA, hennes syster. LASAROS, hennes bror, dödgrävare och spetälsk. EVA, KAIN och ABEL, hennes söner. ABRAHAM, patriark, ISAK, hans son. Tankfulla FISKARE. SACKEUS, tullindrivare och dvärg. LOT. SALTSTOD, hans hustru. OTHELLO, fältherre, mor. DESDEMONA, hans hustru. JAGO, hans fänrik. PONTUS PILATUS, romersk ståthållare. SIMON från Kyrene, svart. En RÅDSMEDLEM. En JUDE, som precis har förlorat sin far. En otrogen HUSTRU. STATISTER: överstepräster, skriftlärda, fariséer, en samarier, spetälska, döva, blindas, lama, gatpojkar, köpmän, duvmånglare, ockrare, tullindrivare, syndare, romeska soldater, barn, demoner och djur ... □

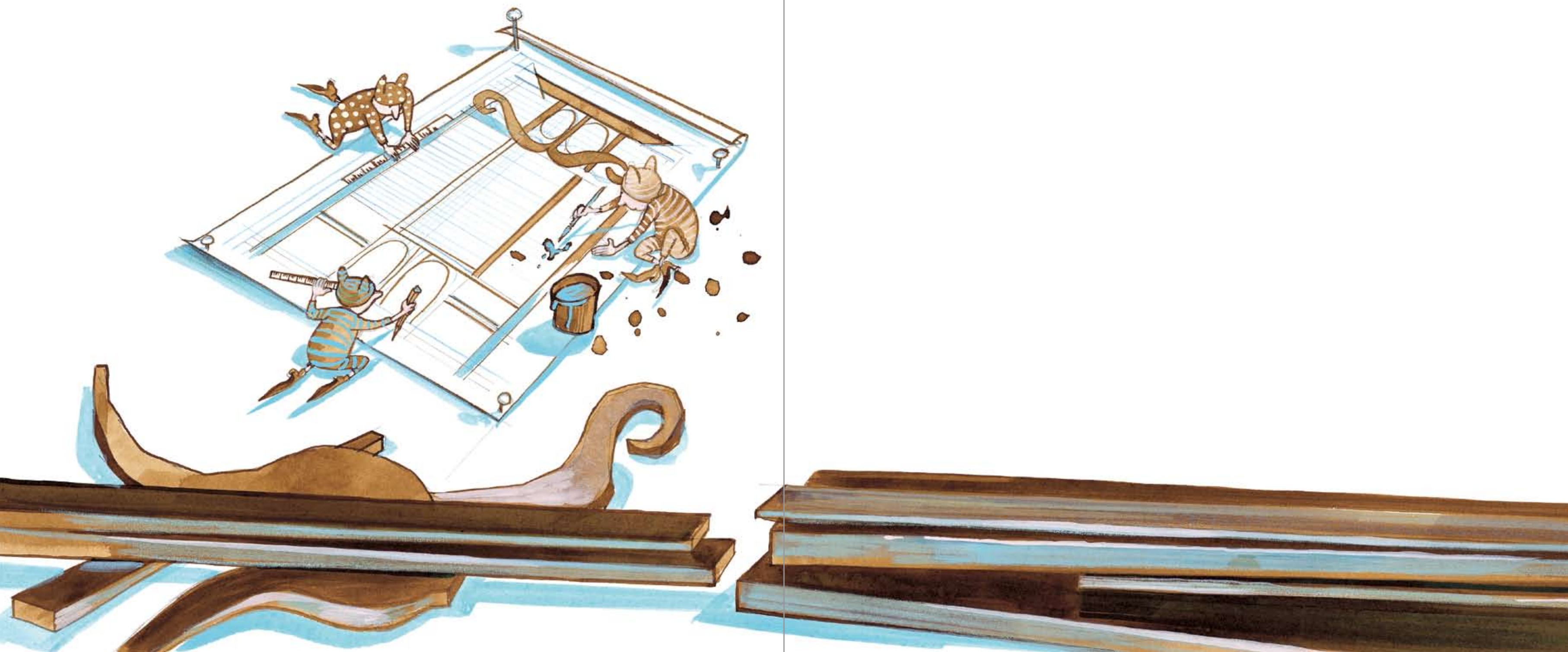
FÖRORD Av intet är du kommen, intet skall du åter bli.

I begynnelsen fanns intet, och intet var hos Gud, och Gud är intet. Gud är Gud och höjd över tid och rum och alla egenskaper. Han låter sig inte begripas. Människan utgår från Gud, hon är en del av hans väsen, ja, människan är Gud, och hon ska förenas med honom. □ I tiden finns skapelsen, synden och döden, i det skapade och beskrivna befinner sig människan i förvirrad flykt. Hon strävar, hon begär, hon vill äga, och hon vill äras. Men allt är tomhet, ett jagande efter vind. □ Bara de fattiga i anden avstår från förklaring och dom, som då de ännu inte fanns till. De är det de var, varken skapelse eller någonting annat, de växer inte och blir inte mindre. Ingen av de fattiga i anden vill något annat än det de är, eller är något annat än det de vill. De vet att de själva är ingenting, och alltid och i allt Gud och sig själva lika nära. □ Gud har skapat människorna så som de ska vara – men de har så många underliga saker för sig. □

REGI:
Byggjobbare är i färd med
att uppföra en western-
kuliss: de släpar plankor
och fogar samman dem och
börjar bygga efter en ritning
av bildramen till en gam-
mal Biblia Pauperum, vars
konturer kanske skymtar i
kanten.

JUDARNA, som tror att de är Guds utvalda folk, hade länge gått och väntat på den messias som de gamla profeterna hade pratat så mycket om, en konung som skulle befria Israel från främmande makters herravälde, krossa fiendens ryggar med järnrör och ge dem det straff de förtjänade. Gud hade i sin obegripliga vishet lämnat hedningarna åt deras onda lustar och låtit tiden gå sin egen fördärvliga gång som en prövning för sitt folk. Men när Israel hade gjort bot för försumlighet och synd, och när tiden var inne och det var dags, skulle all nöd och allt ont försvinna från hans folk, och all synd skulle utplånas från världen. ■

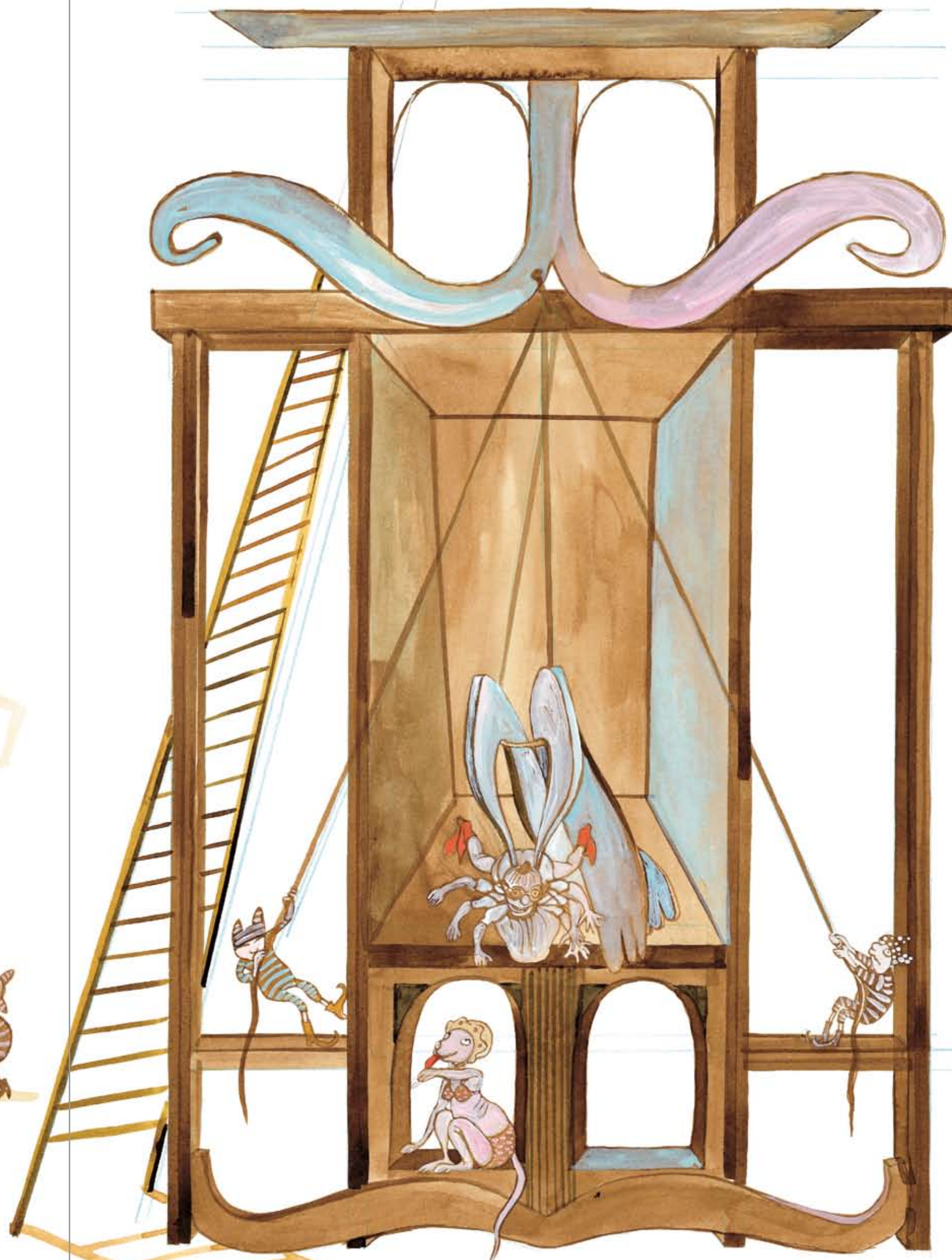
REGI:
*En sinnslö flicka, som med
ett lyckligt leende är i färd
med att klä om till jungfru
Maria med judestjärna
(alla som spelar judar har
judestjärna på sig) och ...*

MEN NÄR HAN äntligen kom blev de lite besvikna, och några ville inte ens kännas vid honom, för han var en fattig snickarson som gick omkring och pratade med syndare och utstötta och sa underliga saker om ett Guds rike som inte verkade ha mycket med deras föreställning om moral, flit och respekt för lagen att göra. ■

REGI:
... en liten sinnslö pojke
som ska spela Gabriel har
problem med att hålla
balansen med de jättelika
teatervingar som han fått
fastspända – han faller,
byggjobbare hjälper honom
upp.

JUDARNA tyckte att han hånade deras gud och gjorde narr av de heliga lagarna när han sa att de inte skulle bekymra sig för vad de skulle äta, hur de skulle klä sig eller vad de skulle göra och inte göra, så till slut såg de till att få honom dömd till döden. ■

REGI:

I mitten Maria lite lunsigt klädd i vitt med judestjärna och myrten i håret, tillsammans med ängeln Gabriel, en snorunge med judestjärna och flygarmössa i läder och en mycket stram lilja i handen. Han måste få hjälp av två scenarbetare med att hålla upp de två enorma teatervingarna så att han inte ramlar baklänges. Till väster Eva naken och ormen, ev. marionettdocka, vid kunskapens träd, i vilket det är inristat ett hjärta med namnet Ashera. Till höger Josef i overall med en stickad mössa nerdragen över ögonen. I drömmen säger han något till en lite tillruffad ängel som hänger i ett snöre från taket. Josef har yllestrumporna på sig som Jesus lindas i under julnatten.

"Ja, världen är en scen ..."

SHAKESPEARE,
SOM NI BEHAGAR

"Då ringer det på dörren."

IONESCO

"Fadern föder sin son evinnerligen."

MÄSTER ECKHART

"Sinnets är självbedrägeriets slöja."

RAMAN MAHARSHI

"Ett finger åsamkar icke sådan skada."

LUDVIG HOLBERG

"I did not have sexual relations with that woman."

BILL CLINTON

1 MARIE BEBÅDELSE Maria bodde i Galileen i den lilla byn Nasaret. Hon var oskuld och hade en fästman som hette Josef. Han var snickare. En duktig kille. Men innan de riktigt hade hunnit vara tillsammans i biblisk mening blev hon gravid. ◻ Det gick till så här: När tiden var inne och det var dags blev en ängel som hette Gabriel utsänd av Gud. Ängeln kom hem till Maria och sa att hon skulle bli havande och föda en son och ge honom namnet Jesus. Maria förstod ingenting, hon hade ju aldrig haft någon man på det sättet. Ängeln lugnade henne och sa att den kom från Gud, och att för Gud var ingenting omöjligt. ◻ Josef, som var en godmodig man, ville inte göra något stort nummer av det, så han tänkte att han skulle göra slut med Maria i all enkelhet. Men då kom en ängel också till honom, i alla fall i en dröm, och försäkrade honom om att Maria inte hade gjort något fel, och att Gud hade koll på läget. Så när Josef vaknade var han fast besluten att fortsätta vara tillsammans med henne. ◻

REGI:
 I mitten Maria med
 judestjärnan med lille Jesus
 lindad med Josefs strumpor
 och Josef utan strumpor
 med blåfrusna tår och
 judestjärna i ett stall med
 hål i taket så att man kan se
 upp i teaternatthimlen från
 vilken en judestjärna i tyg
 dinglar. Italiensk natt som i
 commedia dell'arte.
 Till vänster Kain, som har
 slagit ihjäl Abel med en
 högaffel. Han har ett märke
 i pannan.
 Till höger Abraham i färd
 med att binda Isak vid bålet
 på altaret på berget.

2 JULNATT Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Och alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Även Josef for från Nasaret i Galileen till Betlehem i Judeen, där han kom ifrån, för att låta sig skattskrivas tillsammans med Maria, som var med barn och som han fortfarande var förlovad med. ■ Och medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda. Och hon födde sin son i åsnans tecken och lindade honom i Josefs strumpor, det enda som fanns till hands, och lade honom i en krubba i ett stall, för det gick inte att få tag i något rum i stan. Allt var fullbokat inför julen. ■

Vid den tiden
 utfärdade ...

"What's on?!"

"Bara det stannar inom
 familjen."

ORDSPRÅK

"Nu är det jul igen och ..."

MADS HANSEN

"... och julen varar än till
 påska."

MADS HANSEN

"Varför är du vred, och
 varför sänker du blicken?"

1 Mos 4:6

"Och Abraham sträckte ut
 handen och tog kniven för
 att slakta sin son."

1 Mos 22:10

"Ty Gud sände inte sin son
 till världen för att döma
 världen"

JOH 3:17

"Nu är det jul igen och ..."

"... och julen varar än till påska."

"Och Herren satte ett
 tecken på Kain, för
 att han inte skulle bli
 dräpt av vem som
 helst ..."

"Men
 han är ju ditt
 barn också!"

"Det är kallt
 utan strumpor!"

"Ja, ja, det var ju
 inte så
 jag
 menade."

"Far,
 var är
 lammet vi
 ska offra?"

"Varför är du vred,
 och varför sänker
 du blicken?"

"Och Abraham
 sträckte ut handen
 och tog kniven
 för att slakta
 sin son."

"TYGUD SÄNDE INTE SIN SON TILL VÄRLDEN FÖR ATT DÖMA VÄRLDEN"

REGI:
I mitten Jesus i templet tillsammans med översteprästerna, som är väldigt långa (två sinnesslöa som står på varandra med en lång rock över – en av de undre sticker fram huvudet och kan inte låta bli att skratta).
Jesus med pratbubbla (Heisenbergs osäkerhetsprincip).
Till vänster Josef och Maria (gravid igen) med resväska och en massa packning och ett par mindre barn.
Till höger Jesus återförenad med Josef och Maria och sina syskon.

3 JESUS I TEMPLET När Jesus var tolv åkte hans far och mor som vanligt under påsken till Jerusalem. Men när de var på väg hem kunde de inte hitta Jesus, så de vände tillbaka och letade efter honom i tre dagar. Till slut hittade de honom i templet där han satt tillsammans med översteprästerna och lyssnade på dem och frågade ut dem. Och alla som hade hört honom häpnade över hans goda förstånd och svar. □ Men Maria var arg: "Varför gör du så här mot din far och mig? Vi har varit så oroliga för dig!" □ "Det ska ni inte vara", sa Jesus, "jag har ju bara varit i min faders hus." □ Men de förstod inte vad han menade. Och sedan följde han med dem hem och uppförde sig ordentligt. □

"Templet är själen."
 MÄSTER ECKHART

"Följ ditt hjärtas vägar."
 PREDIKAREN

"Mitt hjärta är oroligt."
 AUGUSTINUS

"Förbindelser förblindar."
 DE MELLO

"Att omfamna och att själv omfamnas."
 MÄSTER ECKHART

"Hedra din fader och din moder"
 2 Mos 20:12

